

[Hanne Budtz.]

filosofi, er vigtigt, og en mangel på kendskab dertil kan være katastrofal. Nok har, som det siges i betænkningen, missionen et andet sigte, men i sit praktiske virke har den handlet på samme måde, som man her planlægger at gøre det. Den har drevet skoler, oprettet hospitaler, altså i høj grad på linje med tankerne her, og netop denne dybtgående erfaring ville det være urimeligt ikke at tage med.

Det er meget betegnende, når det i betænkningen side 28 udtales, at man må erkende, at eksperterne, der har været sendt ud, meget ofte har lidt under mangel på vejledning, inden de blev sendt ud, i økonomiske, politiske og sociale forhold, altså økonomiske, politiske og sociale, medens derimod de religiøse ikke omtales. Det minder meget om de erfaringer, man får ved at læse den interessante bog: „The Ugly American“, der fortæller, hvordan amerikanerne ofrer mange penge på at tage ud til fremmede lande, men at de undertiden har glemt en enkelt ting, nemlig at lære befolkningen at kende og leve sig ind i deres daglige forhold. Ude omkring i disse lande, hvor de har en anden religion eller filosofi, muhammedanisme, buddhisme o. s. v., er dette simpelt hen en del af deres lands kultur.

Det er ikke noget, vi kan se bort fra i hele denne sammenhæng. Man er så tilbøjelig til, ikke mindst når det gælder politik, at tale om kulturen, som om det var noget, der hørte hjemme i en særlig skuffe, men det er nu engang ikke sådan, at i den øverste skuffe er der økonomi, i den næste socialpolitik og så langt nede i den nederste skuffe et lille indhold af kultur, man kan tage op og pynte med. Tværtimod, det gennemsyrrer et samfund og er afgørende for dets retsvæsen og skolevæsen, hele landets økonomiske struktur. Det er ikke et spørgsmål om lerkar, skulptur og litteratur, men et spørgsmål om adfærdsmønstret i et samfund.

Derfor er vi ked af, at dette område ikke har fået den anerkendelse, det burde have fået. Vi må også erkende, at hele spørgsmålet om maskiner, penge, skoler, religion og kultur ikke kan skilles ad. Jeg bemærkede blot i fjernsynet forleden aften en udsendelse i Dansk Landbrugsmagasin, hvor sælgeren, der repræsenterede den danske

kødeksport, talte om, hvor vigtigt det var at have kendskab til religionen i de fremmede lande.

Der er også en ting, jeg gerne vil fremhæve under det kommende arbejde; det er, hvor vigtigt det er at have kendskab til kvindens stilling i de fremmede lande, og hvor meget der kan gøres for at ophjælpe og forbedre hendes stilling, fordi det nu engang kan være til gavn for de enkelte samfund, om kvinden, der ofte er socialt ringere stillet, får en langt bedre stilling.

Jeg skal også gerne anerkende det arbejde, som er gjort af Mellempfolkeligt Samvirke, en forholdsvis lille organisation, der har udført et efter omstændighederne og de økonomiske forhold storartet arbejde. Det har naturligvis også fået udtryk i betænkningen. I øvrigt vil jeg da gerne på mange områder anerkende det indhold, betænkningen har. Medlemmerne fik meget kort tid til deres arbejde, men som resultat kom de altså bl. a. til et lovforslag, og det lovforslag er stort set det samme, som den højtærede udenrigsminister nu har fremsat.

Lovforslaget har vel til opgave at skabe en ramme om det fremtidige hjælpearbejde; det er en udpræget rammelovgivning. Jeg kan om denne ramme sige det samme og komme med det samme hjertesuk som den foregående taler, det ærede medlem hr. Per Federspiel, der netop talte om og fremhævede dette vældige apparat, et stort råd og en styrelse, der vel oven i købet skal have et mindre forretningsudvalg, som det nævnes, og et sekretariat med en direktør.

Det kan lyde meget overbevisende, men ser man på sammensætningen af disse institutioner, kan jeg ikke rigtig finde den indbyrdes sammenhæng og heller ikke rigtig se deres funktioner. Det synes mig i øjeblikket meget uklart, og det må under alle omstændigheder drøftes meget nøje i det kommende udvalg.

Det, som vi ønsker, og det, som den højtærede minister vel også ønsker og også giver udtryk for, er først og fremmest enkelhed og effektivitet i administrationen, og netop fordi formålet er at samle disse meget, meget forskellige opgaver, er det ganske overordentlig vigtigt, at administrationsapparatet ikke bliver mere kompliceret end nødvendigt. Men ved siden af denne opbygning kommer så det, jeg